

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR
A PŘEDSEDKYNĚ LEGISLATIVNÍ RADY VLÁDY

V Praze dne
Čj. 473/2013-OD-SPZ/2

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. J. S. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: tr. spis Okresního soudu ve Znojmě sp.zn. 1 T 570/2004 a přílohový spis sp.zn. Nt 1202/2007

V souladu s ustanovením § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného J. S.

stížnost pro porušení zákona

proti s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 28.12.2012, sp.zn. 5 To 318/2012, jímž bylo rozhodnuto o stížnosti obviněného proti usnesení Okresního soudu ve Znojmě ze dne 24.5.2012, sp.zn. 1 T 570/2004.

Usnesením Okresního soudu ve Znojmě ze dne 24.5.2012, sp.zn. 1 T 570/2004, byl podle § 283 písm. d) trestního řádu zamítnut návrh obv. J. S. na povolení obnovy řízení v trestní věci vedené u Okresního soudu ve Znojmě pod sp.zn. 1 T 570/2004.

Rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 24.3.2005, sp.zn. 1 T 570/2004, ve znění rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1.9.2005, sp.zn. 7 To 294/2005, byl obv. J. S. uznán vinným trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1 trestního zákona, kterého se dopustil tím, že společně s obž. T. Č. dne 5.3.2004 v době kolem 08.15 hod. ve Znojmě na ulici MUDr. Jana Janského na chodníku v proluce mezi domy č. 5-7 napadl při doručování pošty poštovní doručovatelku L. K. tak, že ji (J. S.) povalil na zem, bil ji pěstmi do obličeje a poté se přes její aktivní odpor zmocnil tašky s doručovanými penězi a dalšími doručovanými listinami, když obž. T. Č. jistil a hlídal prostor, kdy poté oba z místa činu utekli, o získané peníze se rozdělili a tyto použili pro vlastní potřebu a České poště, s.p., tak způsobili škodu ve výši 96.085,-Kč.

Soud opřel výrok o vině o původní opakované doznání obv. T. Č. z přípravného řízení, který svojí výpovědí zároveň usvědčoval ze spolupachatelství J. S. (Ještě v přípravném řízení tuto výpověď odvolal s vysvětlením, že byla učiněna pod nátlakem policie, navíc byl ve špatném psychickém stavu.) Dále soud poukázal na nález pachových stop na odcizené tašce a na místě, kde seděl pachatel před přepadením, přičemž následně byla zjištěna shoda obou těchto stop se srovnávací pachovou konzervou, která byla sejmuta z těla obviněného J. S. Ostatní svědci pak vypovídali jednak k samotnému loupežnému přepadení, které viděli z větší vzdálenosti, jednak k osobám, které viděli bezprostředně po něm, nedokázali však pachatele určit.

Návrh na povolení obnovy řízení ve shora uvedené trestní věci byl odůvodněn tím, že v mezidobí byl za stejné loupežné přepadení odsouzen jiný pachatel, který se k tomuto skutku dobrovolně přiznal a ve svých výpovědích popřel, že by jeho spolupachatelem byl právě obv. J. S., jako spolupachatele označil L. Č., jehož trestní stíhání bylo podle ustanovení § 188 odst. 1 písm. c) trestního řádu z důvodů uvedených v ustanovení § 172 odst. 1 písm. f) trestního řádu zastaveno.

Proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na povolení obnovy řízení podal obv. J. S. stížnost, v níž namítal nepřesnosti v odůvodnění usnesení, jímž byl jeho návrh zamítnut, dále poukázal na způsob vedení veřejného zasedání, na nesprávné vyhodnocení výpovědi pachatele loupežného přepadení A. Š. v neprospěch obv. J. S. a na to, že soud rozhodující o návrhu na povolení obnovy řízení spíše hledal důvody pro jeho zamítnutí a nikoli pro jeho povolení.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 28.12.2012, sp.zn. 5 To 318/2012, byla stížnost jako nedůvodná podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnuta. Soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, jehož aplikaci vyžaduje i mimořádná důkazní situace. Poukázal na přesvědčivost prvního rozsudku, který byl ve věci loupežného přepadení poštovních doručovatelek vydán, a ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, jakož i se závěry soudů rozhodujících následně v trestní věci Okresního soudu ve Znojmě sp.zn. 18 T 97/2010, že na trestné činnosti se podíleli všichni čtyři pachatelé.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 28.12.2012, sp.zn. 5 To 318/2012, byl porušen zákon v ustanoveních § 147 odst. 1 a § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu a v řízení předcházejícím usnesením Okresního soudu ve Znojmě ze dne 24.5.2012, sp.zn. 1 T 570/2004, v ustanovení § 283 písm. d) trestního řádu v neprospěch obv. J. S.

Podle § 147 odst. 1 trestního řádu při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán
a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a
b) řízení předcházející napadenému usnesení.

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

Podle § 283 odst. 1 písm. d) trestního řádu soud návrh na povolení obnovy zamítne, neshledá-li důvody obnovy podle § 278.

Podle ustanovení § 278 odst. 1 trestního řádu se obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu.

V předmětné věci došlo po nabytí právní moci odsuzujícího rozsudku k tomu, že ke skutku, pro který byl uznán vinným obv. J. S. společně s T. Č., se doznal jiný pachatel – A. Š., který uvedl, že se tohoto skutku dopustil spolu s L. Č. Neví o tom, že by se třetí osoba účastnila druhé loupeže (přepadení doručovatelky dne 5.3.2004), stejnou skutečnost uvedl i jeho spolupachatel L. Č., jehož

trestní stíhání bylo zastaveno – viz výše. Bylo tedy třeba zkoumat, zda se v tomto případě jedná o skutečnost nebo důkaz, které soudu nebyly dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině. Rozsudek, jímž byl obv. J. S. uznán vinným ze spáchání trestného činu loupeže byl vyhlášen dne 24.3.2005, právní moci nabyl dne 1.9.2005. Rozsudek, jímž byl ze stejného skutku uznán vinným A. Š., byl vyhlášen dne 9.5.2011, právní moci nabyl ve vztahu k tomuto obžalovanému dne 3.8.2011. Zcela evidentně se tedy jedná o skutečnost soudu v době rozhodování neznámou ve smyslu ustanovení § 278 odst. 1 trestního řádu.

Za této situace bylo třeba zkoumat i druhou podmínku pro povolení obnovy řízení, a to, zda se jedná o skutečnost, která by mohla sama o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině.

Dle okresního soudu, který rozhodoval o návrhu na povolení obnovy, tato podmínka splněna nebyla. Dle názoru soudu nebyl výpovědí A. Š. vyvrácen žádný z důkazů původního řízení, jeho výpověď byla v mnoha ohledech nepřesná a nekorespondovala s výpověďmi poškozené ani svědků, kteří všichni o skutečnostech okolo přepadení dne 5.3.2004 vypovídali shodně jak v původním řízení vedeném pod sp.zn. 1 T 570/2004, tak v řízení vedeném pod sp.zn. 18 T 97/2010. Zejména poukázal na rozpory ohledně místa, kde měl pachatel na doručovatelku před jejím přepadením čekat, ohledně charakteru zakrytí obličeje, použití násilí, kdy jakékoliv fyzické násilí vůči poškozené popřel, což je v rozporu s její výpovědí a s lékařskými zprávami. Z rekonstrukce provedené ve věci sp.zn. 18 T 97/2010 nebylo jednoznačně prokázáno, jak se přepadení odehrálo, vzbudila pochybnosti, zda vůbec a jakým způsobem se přepadení účastnil odsouzený L. Č., kterého A. Š. označil za komplice. Dále soud zmínil i výpověď svědkyně Š. z řízení ve věci sp.zn. 18 T 98/2010, která na místě činu viděla mladíky na jiném místě, než jak uváděli L. Č. a A. Š. Konečně soud poukázal na výpověď T. Č. v řízení sp.zn. 1 T 570/2004, s níž se soud rozhodující v této věci vypořádal a o kterou mimo jiné (pachové stopy) opřel své rozhodnutí o vině J. S. Ztotožnil se tak se závěrem soudu rozhodujícího ve věci sp.zn. 18 T 97/2010, že loupežného přepadení se zúčastnily dvě dvojice osob. Krajský soud v Brně rozhodující o stížnosti podané proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na povolení obnovy se pak poměrně stručně ztotožnil se závěry soudu prvního stupně s tím, že první odsuzující rozhodnutí, které je napadeno návrhem na obnovu (a jímž byl uznán vinným J. S.) vyznívá logičtěji a přesvědčivěji, když i předseda senátu v druhém rozsudku vyjadřuje pochybnosti o věrohodnosti odsouzeného A. Š., a následně dospívá k závěru, že na trestné činnosti se podíleli všichni čtyři pachatelé. I tato skutečnost je zcela novou okolností, neboť v původním rozsudku se o podílu dalších osob vůbec nehovoří.

Po vyhodnocení důkazní situace v řízení ve věci vedené Okresním soudem ve Znojmě pod sp.zn. 1 T 570/2004 je zřejmé, že pravomocné odsouzení A. Š. ve věci vedené u téhož soudu pod sp.zn. 18 T 97/2010 je takovou skutečností, která by mohla odůvodnit jiné rozhodnutí o vině J. S. Nelze totiž pominout tu skutečnost, že J. S. svoji účast na loupežném přepadení od počátku popíral, v počátcích trestního řízení byl usvědčován výpovědí T. Č., ten pak ale následně svoji výpověď odvolal. Co se týče nalezených pachových stop, pak nelze pominout, že jedna stopa byla snata z veřejně přístupného místa, druhá z tašky poštovní doručovatelky, ovšem s odstupem několika dní, kdy taška se nacházela na veřejně přístupném místě. Tyto skutečnosti by samozřejmě samy o sobě nemohly zpochybnit rozhodnutí o vině J. S., je však třeba současně přihlédnout k výpovědi A. Š. jak v jeho vlastním trestním řízení, tak v řízení o obnově. A. Š. zde hovoří v tom smyslu, že na přepadení byl společně s ním účasten L. Č., další osoby nikoli, tedy ani J. S. Stejně vypovídal i L. Č. v procesním postavení svědka v řízení ve věci sp.zn. 18 T 97/2010. Současně ze žádného důkazu v obou řízeních nevyplývá, že by se přepadení účastnily čtyři osoby; v rozsudku ze dne 24.3.2005 ve věci sp.zn. 1 T 570/2004 je skutek popsán tak, že dne 5.3.2004 obžalovaný J. S. napadl poštovní doručovatelku, obžalovaný T. Č. jistil a hlídal prostor. Není zde zmínka například o domluvě s jinými dosud neustanovenými osobami nebo o tom, že by se takové osoby na skutku nějakým způsobem podílely. V rozsudku ze dne 9.5.2011 je pak skutek popsán tak, že skutku se dne 5.3.2004 dopustil obžalovaný A. Š. a L. Č. společně s dříve odsouzenými T. Č. a J. S., kdy A. Š. užil vůči poštovní doručovatelce násilí a zmocnil se její tašky, zatímco L. Č. hlídal a jistil prostor. Účast T. Č. a J. S. zde nijak popsána není, v odůvodnění tohoto rozsudku pak soud konstatoval, že nebylo dostatečně přesvědčivě

prokázáno, že by se dříve odsouzení pachatelé na loupežném přepadení žádným způsobem nepodíleli a je otázkou, zda-li vůbec v tomto řízení s ohledem na značný časový odstup bylo v možnostech prováděného dokazování tuto skutečnost spolehlivě vyvrátit. Dále soud uvedl, že věrohodnost A. Š. není absolutní a nelze k věci přistupovat bezvýhradně tak, že se věci odehrály přesně podle toho, jak je tento obžalovaný popsal. V této souvislosti je však třeba vycházet z toho, že nové skutečnosti ve smyslu ustanovení § 278 odst. 1 trestního řádu jsou takové skutečnosti, které by mohly odůvodnit jiné rozhodnutí o vině, nikoli, které dříve tvrzenou vinu přímo vylučují. V předmětné věci se tedy jedná o situaci, kdy pachatel, který se k trestnému činu dodatečně doznal, vyloučil, že by se na trestném činu podílel i obv. J. S., současně zde nejsou žádné takové přímé důkazy, které by toto jeho tvrzení vyvracely. Za této situace tedy v rámci řízení o obnově musí být prováděno porovnání dosud provedených důkazů a dosavadního skutkového zjištění s důkazním významem nově tvrzených skutečností v intencích ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu, kdy výsledkem tohoto zkoumání zpravidla nebude ještě nové úplně změněné skutkové zjištění, nýbrž určitý stupeň pravděpodobnosti či důvodný předpoklad pro možnou změnu rozhodnutí. Pokud je možno dospět k vysokému stupni pravděpodobnosti, resp. plně odůvodněnému předpokladu o tom, že na základě těchto nových skutečností může nastat změna původního rozhodnutí, přichází povolení obnovy v úvahu. V předmětné věci se jedná právě o takový případ, neboť není s ohledem na důkazní situaci vyloučeno rozhodnutí soudu in dubio pro reo, neboť s ohledem na nové důkazy vyvstávají pochybnosti o vině J. S. a také spoluobviněného T. Č., jehož případ však lze (v případě povolení obnovy řízení ohledně obviněného J. S.) řešit postupem podle § 285 tr. řádu.

Navrhují proto, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 28.12.2012, sp.zn. 5 To 318/2012, byl porušen zákon v ustanoveních § 147 odst. 1 a § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu a v řízení předcházejícím usnesením Okresního soudu ve Znojmě ze dne 24.5.2012, sp.zn. 1 T 570/2004, v ustanovení § 283 písm. d) trestního řádu v neprospěch obv. J. S.,
2. podle § 269 odst. 2 trestního řádu napadená usnesení zrušil a současně zrušil všechna další rozhodnutí na zrušená usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. a dále postupoval podle § 270 odst. 1 trestního řádu a Okresnímu soudu ve Znojmě věc přikázal k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [4 Tz 48/2013](#)